

Til våre medlemmer som driver i samdrift i melkeproduksjon og der en eller flere deltakere har annen husdyrproduksjon i eget foretak.

Vi erfarer at regelverket rundt driftssamarbeid kan være vanskelig å forholde seg til, da det er flere momenter som skal vurderes skjønnsmessig. Vi ønsker med denne e-posten å gi dere som er i samdrift informasjon om dette tema.

Ved jordbruksoppgjøret 2014 vedtok Stortinget å fjerne alle særordninger for samdrifter. Det ble imidlertid uttrykt at samdriftsdeltakere som har andre foretak med husdyr, fortsatt skal kunne ha disse uten å tape tilskudd. Innen 20/1 skal søknad om produksjonstilskudd og avløsertilskudd ved ferie og fritid leveres. Det har kommet en ny forskrift om produksjonstilskudd. I et rundskriv skriver Landbruksdirektoratet følgende:

”For at samdriftsdeltakere skulle kunne drive med andre husdyr i egne foretak var det tidligere unntak i gammel forskrift § 4a annet ledd bokstav a og b. Dette er det ikke behov for da eierskapsbegrensningen nå er opphevet. Samdriftsdeltakere kan dermed fortsatt drive husdyrproduksjon i eget foretak. Etter de gamle reglene var det imidlertid også forutsatt at unntaket kun gjaldt så lenge det ikke forelå et driftsfellesskap i reell forstand mellom samdrifta og deltakerne. Samdrifta og samdriftsdeltakere må også etter gjeldende regelverk påse at deres drift er innrettet på en slik måte at de ikke reelt sett inngår i én felles virksomhet eller på annen måte oppnår skalafordeler gjennom samarbeid. Dersom samdrifta og samdriftsdeltakerne anser at de driver integrert eller henter ut skalafordeler av et visst omfang, må de i så fall tilkjennegi dette gjennom søknad om tilskudd ved å oppgi at de er i driftsfellesskap.”

De sentrale momenter som skal vektlegges ved vurdering av driftssamarbeid er de samme som før. Likevel er det viktig at dere som er i samdrift og som har andre husdyr i egne foretak vurderer om det foreligger driftsfellesskap eller ikke! Les derfor grundig kapittel 6 i vedlagte rundskriv. Hvis dere etter denne gjennomgangen mener dere har et driftssamarbeid, må dere gjennom tilskuddsøknaden oppgi driftsfellesskap. Dere kan likevel fortsatt, om dere ønsker det, sende separate søknader fra de enkelte foretakene. Tilskuddet blir da fordelt forholdsmessig. Er dere fortsatt usikre på om graden av samarbeid anses som driftssamarbeid, bør dere ta kontakt med landbrukskontoret for nærmere avklaring.

For samdriftsdeltakere med liten eierandel i melkesamdrifta skriver direktoratet følgende:

”Dersom eierandelen fremstår som en ren formalitet, for eksempel når melkekvoten til et foretak er bortleid, og dette leieforholdet er formalisert som en eierandel i en samdrift (typisk mellom 0,1 og 1 % eierandel i selskapet), vil ikke eierforholdet i seg selv kunne benyttes til å påvise driftsfellesskap så lenge det ikke foreligger indikasjoner på at utleiers foretak og samdriftsforetaket drives for felles regning og risiko. Forvaltningen kan imidlertid kreve at søkerne godtgjør at foretakene drives adskilt. Dette kan de gjøre ved å vise at det ikke er sammenfallende driftsopplegg, f.eks. på grunn av at foretakene driver ulik type husdyrproduksjon. Det vil også her kunne være relevant å se på om godtgjørelsen fra samdriften for bruken av kvoten i realiteten kan sidestilles med et ordinært kvoteleieforhold.”

Direktoratet vurderer mao sannsynligheten for driftssamarbeid mellom samdrifta og deltakere med liten eierandel (passive deltakere) som mindre, enn der deltakerne er aktivt med i samdrifta.

I forbindelse med den nye forskriften har forvaltningen tydelig signalisert økt kontroll mot foretak som kan ha et driftssamarbeid. Direktoratet skriver i rundskriv til fylkemenn og kommunalt landbruksforvaltning:

”Landbruksdirektoratet ber kommunen prioritere kontroll av foretak der det er risiko for at foretakene samarbeider og søker om tilskudd til samme produksjon ved søknadsomgangen i januar 2015. All

husdyrproduksjon regnes som samme type produksjon. Foretak i driftsfellesskap som ikke har opplyst om driftsfellesskapet i søknaden skal få tilskuddet utmålt etter § 7 annet ledd og deretter avkortes.”

Til hjelp for kommunenes utplukk er det påpekt at *”Foretak med samme produksjon på samme eiendom”* er eksempel på foretak med høyt kontrollbehov. Alle former for husdyrproduksjon regnes som *”samme produksjon”*.

Med bakgrunn i dette må det forventes at kommunene nå vil kontrollere mange foretak med melkesamdrift der deltakerne har andre foretak med annen husdyrproduksjon i tillegg. Det er søker av produksjonstilskudd og avløsertilskudd som selv må dokumentere at foretaket ikke er i driftsfellesskap med andre foretak (omvendt bevisbyrde). De som ikke kan sannsynliggjøre at det ikke foreligger et driftsfellesskap, vil kunne få avkorting i tilskudd, i ytterste konsekvens også for tidligere søknadsomganger.

I dag har departementet gitt et amnesti fram til 1.mars for foretak som melder fra til landbruksforvaltningen at de er i et driftsfellesskap etter reglene i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Alle foretak må uansett søke om tilskudd innen den ordinær søknadsfristen 20. januar. Amnestiet innebærer at foretak som er i driftsfellesskap, men som ikke har søkt samlet før, nå kan melde fra til kommunen om forholdet. Foretakene vil da få beregnet tilskudd samlet for inneværende søknadsomgang, og det vil ikke bli kontrollert hvor lenge driftsfellesskapet har eksistert. De som melder fra innen fristen, vil dermed ikke møtes med krav om tilbakebetaling eller avkorting for driftsfellesskap i tidligere perioder. ”Når amnestiperioden er over, forutsetter jeg at kontrollen intensiveres og at reglene håndheves, slik intensjonen er og har vært”, har Landbruks- og matministeren uttalt. Dersom søknad allerede er sendt inn via Altinn, kan denne endres, men man må da ta kontakt med landbrukskontoret i kommunen.

Det er ikke alltid enkelt å vurdere om det foreligger et driftsfellesskap. Dersom det blir fastslått driftssamarbeid kan de økonomiske konsekvensene av ikke å ha oppgitt dette i søknadene bli store. Vi understreker at alle som søker produksjonstilskudd plikter å sette seg inn i regelverket. Vi håper informasjonen i denne e-posten vil være til nytte. Dersom noe fortsatt er uklart, ta kontakt med landbrukskontoret, eventuelt kontakt fylkesbondelaget eller oss sentralt.